

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในโลกยุคปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็น การดำเนินชีวิต สังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี ได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเป็นอย่างมาก ส่งผลกระทบต่อสิ่งต่างๆ ในทุกๆ ด้าน อาชญากรรมก็เช่นกัน ได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลง รูปแบบ วิธีการ จากอดีต โดยเริ่มมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการก่ออาชญากรรมให้มากยิ่งขึ้น จากเดิมอาชญากรรมเป็นเรื่องของการใช้กำลังก่อให้เกิดความรุนแรง แต่ในปัจจุบันนั้นอาชญากรรมได้ลดการใช้กำลังลง แต่นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการก่ออาชญากรรมสามารถก่อให้เกิดความเสียหายมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอาชญากรรมที่เกี่ยวกับเงิน ทำให้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจเป็นวงกว้าง เราอาจเรียกอาชญากรรมชนิดนี้ว่า อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

การพนัน เป็นอาชญากรรมประเภทหนึ่งที่อยู่คู่กับคนไทยมาหลายชั่วอายุคนแล้ว แม้จะมีกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ แต่ก็ใช้บังคับมาเป็นเวลานานไม่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือไม่ทันตามรูปแบบและประเภทของการพนันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก ได้เกิดการพนันในรูปแบบใหม่ ได้แก่ การเล่นพนันผลกีฬาต่างๆ ซึ่งที่กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก คือ การเล่นพนันทายผลฟุตบอล และในปัจจุบันจากการเล่นพนันทายผลฟุตบอลธรรมดาที่จะต้องมีการเขียนโปยพนัน แล้วต้องนำไปส่งตามโต๊ะพนัน กลายเป็นการเล่นพนันฟุตบอลผ่านอินเทอร์เน็ต หรือ พนันฟุตบอลออนไลน์ ในปัจจุบันได้มีกระแสเรียกร้องเป็นระยะๆ เพื่อให้มีการเปิดห่วยออนไลน์ขึ้น อย่างไรก็ตามในการพนันผลฟุตบอลออนไลน์นั้น ก่อให้เกิดเงินพนันสูงถึงหลักร้อยล้าน หรือ พันล้าน ก็ว่าได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจ และส่งผลกระทบต่อสังคม

ตามบทกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในประเทศไทยในปัจจุบันนั้น ได้มีพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 กำหนดห้ามมิให้มีการเล่นพนัน โดยแบ่งแยกการพนันออกเป็น 2 ประเภท โดยแยกเป็น บัญชี ก. และบัญชี ข. การพนันที่อยู่ในบัญชี ก. นั้น กฎหมายห้ามเล่นโดยเด็ดขาด ส่วนการเล่นพนันที่อยู่ในบัญชี ข. นั้นเล่นได้แต่ต้องขออนุญาตจากเจ้าหน้าที่ แต่อย่างไรก็ตามการเข้าเล่นการพนันโดยผ่านทางเว็บไซต์เกี่ยวกับการเล่นพนันต่างๆ บนอินเทอร์เน็ต ซึ่งในปัจจุบันมีการกระทำความผิดดังกล่าวอยู่มากมายและพัฒนารูปแบบการกระทำความผิดอย่างต่อเนื่อง แต่กลับยังไม่มียกเว้นโทษหรือมาตรการในการแก้ไขปัญหาลงโทษสำหรับความผิดการเล่นพนันบอลในรูปแบบลักษณะนี้ จึงเป็น

ที่น่าสนใจว่าหากมีการกระทำผิด โดยการเล่นพนันทายผลฟุตบอลทางอินเทอร์เน็ตเกิดขึ้นแล้วและนำมาซึ่งความเสียหายต่อประเทศเป็นอย่างมากเช่นนี้ จะนำบทกฎหมายใดมาปรับใช้แก่ผู้กระทำความผิด เนื่องจากปัจจุบัน การเล่นพนันทางอินเทอร์เน็ตยังไม่มีการบัญญัติไว้ให้เป็นการชัดเจนว่าต้องรับผิดชอบตาม พระราชบัญญัติการพนันฯ ในมาตราใด

ส่วนการฟ้องคดีในการกระทำความผิดในการเล่นพนันฟุตบอลทางอินเทอร์เน็ตนั้น บางกรณี ก็สั่งฟ้องตามพระราชบัญญัติการพนัน ในมาตรา 4 บางกรณีก็สั่งฟ้อง ตามมาตรา 4 ทวิ ซึ่งในการสั่งฟ้องจำเลยในแต่ละคดีเกี่ยวกับการกระทำความผิดการเล่นพนันฟุตบอลทางอินเทอร์เน็ต นั้น เป็นการสั่งฟ้องคนละมาตรากัน บางก็อ้างมาตรา 4 บางก็อ้างมาตรา 4 ทวิ ซึ่งทั้งสองมาตรามีอัตราโทษต่างกัน ทำให้ศาลในแต่ละคดีพิพากษาคดีโดยอ้างบทกฎหมายไปตามฟ้องซึ่งแตกต่างกันไป จึงเกิดความไม่ชัดเจนหรือบรรทัดฐานว่าจะฟ้องผู้กระทำความผิดฐานใดกันแน่

อีกทั้ง ในฎีกาที่ 1762/2544 ได้บอกว่าการเล่นพนันทายผลฟุตบอลไม่มีลักษณะคล้ายกับการเล่นพนันสลากกินแบ่งหรือสลากกินรวบ การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตามมาตรา 4 และมาตรา 4 ทวิ ไม่ใช่บทที่บัญญัติต้องประกอบความผิด แสดงว่ามาตรา 4 ทวิ ไม่ใช่การกระทำที่จะเป็นความผิด แต่ก็ได้มีการลงโทษโดยอาศัย องค์ประกอบตามมาตรา 4 ทวิ เพื่อที่จะลงโทษตามมาตรา 12 จึงแสดงให้เห็นถึงความไม่ชัดเจนในตัวกฎหมาย อันขัดกับมาตรา 2 แห่งประมวลอาญา

ส่วนในการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวพบว่าบทลงโทษที่ใช้อยู่ในปัจจุบันคือ ตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มาตรา 12 นั้นมีโทษปรับเพียง 500 ไปจนถึง 5,000 บาท และจำคุกเพียง 3 เดือน ไปเกิน 3 ปี ซึ่งถือว่าเบามากสำหรับความผิดที่ก่อขึ้น เพราะรายได้จากการเล่นพนันอาจจะสูงถึง 100 ล้านบาทเป็นอย่างน้อย

ส่วนพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ได้บัญญัติให้ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติคือผู้ให้บริการและผู้ให้บริการข้อมูลทางคอมพิวเตอร์เท่านั้น มิได้บัญญัติเลยว่า การเล่นพนันทางอินเทอร์เน็ตเป็นความผิดและมีได้มีการกำหนดโทษแต่อย่างใด

การเล่นพนันทางอินเทอร์เน็ตนั้น ถือได้ว่าเป็นอาชญากรรมที่ไม่มีผู้เสียหาย ซึ่งทำให้เกิดความยุ่งยากในการป้องกันและปราบปราม เพราะผู้เล่นการพนันดังกล่าวแม้จะกำลังเล่นการพนันใน ที่สาธารณะก็ตาม ก็เป็นเรื่องยากที่จะทราบว่ากำลังเล่นการพนันอยู่ เนื่องจากในการติดต่อกันระหว่างเจ้ามือกับนักพนันจะใช้เครื่องมือสื่อสารต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์มือถือ หรือ E-mail ในการกระทำความผิด แต่ทางเจ้าหน้าที่ก็ไม่สามารถหาข่าว หรือรวบรวมพยานหลักฐานได้ เพราะผิดกฎหมาย และผิดหลักรัฐธรรมนูญ และที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ การตรวจค้นจับกุมนั้นเป็นเรื่องที่ทำได้ยากเพราะอาชญากรรมดังกล่าวส่วนมากเกิดขึ้นในเวลากลางคืน ซึ่งทำให้มีปัญหาในการขอหมาย จึงเป็นอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายการพนัน และการแสวงหาพยานหลักฐานในคดีการเล่นพนันทายผลฟุตบอลทางอินเทอร์เน็ต

จากสภาพการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการพนันดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการเล่นพนันท้ายผลฟุตบอลผ่านอินเทอร์เน็ต เป็นกิจกรรมที่เข้าข่ายอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ อันผิดกฎหมายและก่อให้เกิดความเสียหายเป็นอย่างมากต่อประเทศชาติ แต่เหตุใดในปัจจุบันจึงยังมีผู้เข้าร่วมเป็นจำนวนมาก ปัญหาดังกล่าวมาจากสาเหตุใด และกฎหมายที่รัฐใช้บังคับในปัจจุบันมีความเหมาะสม ความชัดเจนเพียงพอที่จะสามารถนำมาใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ มาตรการในการลงโทษ การป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดในปัจจุบันเหมาะสมมากน้อยเพียงใด จะมีการนำมาตรการทางกฎหมายอื่นมาใช้บังคับกับผู้กระทำความผิด หรือองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่แฝงตัวอยู่ได้หรือไม่ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงน่าจะได้มีการศึกษาเพื่อ ค้นหามาตรการทางกฎหมายมาใช้เป็นแนวทางสำหรับการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายการพนันท้ายผลฟุตบอลทางอินเทอร์เน็ตที่ใช้บังคับในปัจจุบันให้เหมาะสม ชัดเจนและเป็นบรรทัดฐานเดียวกันต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาข้อเท็จจริงในการเล่นพนันทางอินเทอร์เน็ต โดยมุ่งเน้นการเล่นพนันท้ายผลฟุตบอลทางอินเทอร์เน็ตเท่านั้น เพื่อให้ทราบว่ามีความเป็นมา วิวัฒนาการ วิธีการ ขั้นตอนและเครือข่ายอย่างไร

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวคิดหลักเกณฑ์และมาตรการทางกฎหมาย อันได้แก่ แนวความคิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ หลักความชอบด้วยกฎหมายในกฎหมายอาญา ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย แนวความคิดว่าด้วยการลงโทษทางอาญา รวมทั้งมาตรการ RICO และ CCE เป็นต้นเพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามการเล่นพนันท้ายผลฟุตบอลทางอินเทอร์เน็ต

1.2.3 เพื่อศึกษาปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย การแสวงหาพยานหลักฐาน เขตอำนาจศาล เป็นต้น อันเกี่ยวกับการเล่นพนันท้ายผลฟุตบอลทางอินเทอร์เน็ต

1.2.4 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบันว่ามีบทบัญญัติที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามการเล่นพนันท้ายผลฟุตบอลทางอินเทอร์เน็ตเพียงใด โดยเฉพาะ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 และพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ที่เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการพนัน และในกฎหมายอื่นเฉพาะที่มีส่วนในการวิเคราะห์และอธิบาย

1.2.5 เพื่อศึกษาและค้นหามาตรการทางกฎหมายมาใช้เป็นแนวทางสำหรับการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายการเล่นพนันท้ายผลฟุตบอลทางอินเทอร์เน็ตที่ใช้บังคับในปัจจุบันให้เหมาะสม ชัดเจนและเป็นบรรทัดฐาน

1.3 สมมุติฐานการวิจัย

เนื่องจากในปัจจุบันรูปแบบการพนันในประเทศไทยได้มีวิวัฒนาการไปเป็นอย่างมาก เพราะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี จึงทำให้เกิดการพนันผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ขึ้น โดยเฉพาะการเล่นพนันทายผลฟุตบอลทางอินเทอร์เน็ต ที่กำลังได้รับความนิยมและเป็นที่แพร่หลายอย่างมากในประเทศไทย ซึ่งมีแนวโน้มที่จะได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในอนาคตและจะส่งผลกระทบต่อสังคม ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยที่กฎหมายของประเทศไทยในส่วนที่เกี่ยวกับการพนัน โดยเฉพาะพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องยังไม่มีความชัดเจน และยังไม่เป็นบรรทัดฐาน รวมทั้งยังมีอุปสรรคต่างๆ จึงควรหามาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมเกี่ยวกับการกระทำความผิดการเล่นพนันทายผลฟุตบอลทางอินเทอร์เน็ต เพื่อแก้ไข เพิ่มเติมกฎหมายของไทยในส่วนที่เกี่ยวกับการเล่นพนันทายผลฟุตบอลทางอินเทอร์เน็ต ให้มีความชัดเจน รัดกุม เหมาะสม และเป็นบรรทัดฐานมากกว่าปัจจุบัน

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาการบังคับใช้กฎหมายการเล่นพนันทายผลฟุตบอลทางอินเทอร์เน็ต โดยมุ่งเน้นถึงการเล่นพนันทายผลฟุตบอลทางอินเทอร์เน็ตตามกฎหมาย ที่ใช้บังคับในปัจจุบันซึ่งได้แก่ ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยขอบเขตการศึกษาเริ่มจากการศึกษาถึงแนวคิด และหลักเกณฑ์ในการบังคับใช้กฎหมายการพนัน เช่น ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย ทฤษฎีว่าด้วยการลงโทษทางอาญา อีกทั้งศึกษาการบังคับใช้กฎหมายการพนันตามกฎหมายของไทย ว่ามีการบังคับใช้กฎหมายอย่างไร มีปัญหาอะไรบ้างในการบังคับใช้ จากนั้นศึกษามาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการเล่นพนันทายผลฟุตบอลทางอินเทอร์เน็ต โดยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เพื่อที่จะนำมาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายการพนันของไทยที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีความเหมาะสม ชัดเจน และเป็นบรรทัดฐานต่อไป

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาข้อมูลโดยวิจัยเอกสาร (Documentary Research) กล่าวคือ เป็นการใช้วิธีการศึกษาโดยการค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลจากหนังสือบทความ และเอกสารต่างๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเล่นพนันทายผลฟุตบอลทางอินเทอร์เน็ต เช่น ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ พ.ศ.

2550 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศกระทรวง รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ กฎหมายที่เกี่ยวข้องของต่างประเทศ คำพิพากษาศาลฎีกา เอกสารการประชุมสัมมนา รวมทั้งการ ตัมภาษณ์ ข้อเสนอแนะของบุคคลและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง

1.6 ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทำให้ทราบถึงข้อเท็จจริง ความเป็นมา วิวัฒนาการ วิธีการ ขั้นตอนและเครือข่าย ของการ เล่นพนันทางทายผลฟุตบอลทางอินเทอร์เน็ต เป็นอย่างไร

1.6.2 ทำให้ทราบถึงแนวคิด หลักเกณฑ์และมาตรการทางกฎหมายอันเกี่ยวกับการพนันเล่น ทายผลฟุตบอลทางอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามการเล่นการพนันทายผล ฟุตบอลทางอินเทอร์เน็ต ว่ามีแนวความคิด หลักเกณฑ์ มาตรการอย่างไร

1.6.3 ทำให้ทราบถึงอุปสรรคปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย การแสวงหาพยานหลักฐาน อัน เกี่ยวกับการเล่นพนันทายผลฟุตบอลทางอินเทอร์เน็ต

1.6.4 ทำให้ทราบถึงผลการวิเคราะห์การบังคับใช้กฎหมาย กรณีการเล่นพนันทายผลฟุตบอล ทางอินเทอร์เน็ต ตามประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติ การพนัน พ.ศ. 2478 พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เปรียบเทียบกับกฎหมายและมาตรการของต่างประเทศ

1.6.5 ทำให้สามารถนำมาตราการทางกฎหมายที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ไปใช้เป็นแนวทาง สำหรับการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายการพนันที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันให้ เหมาะสม ชัดเจน และเป็น บรรทัดฐานเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน